

18/29

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 25 juli 2018 door de heer A, hierna te noemen klager, ingediende klacht tegen mevrouw drs. B, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in het NIP-register kinder- en jeugdpsycholoog NIP en psycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennis genomen van:

- het klaagschrift met schriftelijke bijlagen d.d. 25 juli 2018;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 17 september 2018;
- de brief van 22 oktober 2018 van de secretaris van het College aan partijen inhoudende dat de door klager bij klaagschrift overgelegde geluidsopnames met een totale duur van 5 uur niet ter zitting kunnen worden beluisterd en dat klager deze op papier dient te zetten indien hij deze in wil brengen in de procedure;
- De repliek van klager van 23 oktober 2018 van 16.35 uur;
- De nieuwe klacht van klager met de bijlage van 23 oktober 2018 van 19.31 uur;
- De brief van de secretaris van 14 november 2018 waarin verweerster de gelegenheid krijgt bij dupliek te reageren op beide door klager op 23 oktober 2018 verzonden mails;
- De brief van verweerster van 26 februari 2019 waarin zij meldt dat haar man haar zal vergezellen naar de zitting;
- De brief van klager van 8 maart 2019 dat zijn vriendin hem zal vergezellen naar de zitting;
- Het ter zitting door klager overgelegde schriftelijke stuk.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 13 maart 2019, waarbij klager en verweerster aanwezig was. Klager werd vergezeld door zijn partner mevrouw C. Verweerster werd vergezeld door haar partner de heer D.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

- a. Klager heeft samen met zijn ex-partner twee zonen, respectievelijk geboren in 2007 en 2011. De kinderen wonen bij moeder die het gezag heeft. Klager heeft beide kinderen erkend. Er was omgang tussen klager en de zonen bestaande uit eens per twee weken een zaterdag van 11.00 tot 19.00 uur.
- b. Klager heeft verzocht om uitbreiding van de omgangsregeling met de kinderen naar eens per twee weken een weekend.
- c. In dat kader heeft het Gerechtshof E (hierna het Hof) in december 2017 een onderzoek gelast naar de persoonlijkheid en opvoedkundige vaardigheden van klager. Vervolgens is verweerster (na goedkeuring van haar offerte) voorgedragen en door het NIFP benoemd tot gedragsdeskundige in deze civiele zaak.
- d. Het onderzoek heeft bestaan uit gesprekken met en psychologisch onderzoek van klager, gesprekjes met de zonen bij moeder thuis, een gesprek met moeder, een gesprek met de nieuwe partner van klager en een observatie van de omgang tussen klager, de nieuwe partner en de kinderen.

- e. Verweerster heeft bij klager informatie opgevraagd over een door hem gevolgd hulpverleningstraject bij X. Klager heeft geweigerd die informatie te verstrekken. Klager heeft verweerster evenmin toegestaan om informatie bij anderen in te winnen.
- f. Op 13 april 2018 heeft verweerster het concept forensisch psychologisch onderzoek uitgebracht. Ter beantwoording van de vraagstelling is in dit rapport onder meer de volgende tekst opgenomen:
(....)
 - 1. Hoe is de persoonlijkheid en het functioneren van de vader te omschrijven op basis van klinische impressies en op basis van psychologisch testonderzoek?
Meneer komt uit dit onderzoek naar voren als iemand met een opgeblazen gevoel van zelfwaardering, waar bij hij op onrealistische wijze zijn eigen mogelijkheden omschrijft. Hij gaat daarbij zover dat hij fantastisch wordt en ook leugenachtig. Zijn successen zijn grenzeloos en hij toont zich gepreoccupeerd met intelligent en superieur zijn. Hij toont een excessieve behoefte aan bewondering, is sterk op zichzelf gericht makkelijk gekrenkt bij doorvragen of laten doorschemeren van twijfel aan zijn bekwaamheden en/of verhalen. Meneer kent weinig inlevingsvermogen en empathie, gebrekkige mogelijkheden tot zelfreflectie en legt in die zin niet echt wederzijds contact. Hij heeft geen inzage gegeven in zijn eigen achtergrond; er mocht met niemand contact over hem worden opgenomen en reeds aanwezige rapportage mocht niet worden opgevraagd, terwijl zijn testhouding zeer gesloten is geweest.
 - 2. Hoe kan het verstandelijke vermogen van de vader omschreven worden op basis van klinische impressies en op basis van psychologisch testonderzoek?
Bij meneer is sprake van een zwakbegaafde intelligentie. Neuropsychologisch onderzoek sluit aan bij dit niveau van functioneren. Bij meneer wordt op basis van zijn niveau van functioneren in het dagelijks leven geen verstandelijke beperking vastgesteld. Wel blijkt hij moeite te ervaren met het creëren en behouden van overzicht en met het interpreteren van complexiteit.
 - 3. Is er sprake van een psychische en/of psychiatrische stoornis bij vader? Zo ja hoe is deze te beschrijven? Dient dit onderzoek uitgebreid te worden met een psychiater om deze vraag te beantwoorden?
Bij meneer wordt vanuit dit onderzoek een narcistische persoonlijkheidsstoornis mate licht vastgesteld. Uitbreiding met psychiatrisch onderzoek wordt niet nodig geacht.
(...)
- g. Het NIFP heeft op de concept-rapportage van verweerster voordat deze werd uitgebracht intercollegiale feedback gegeven. Deze feedback heeft verweerster in de rapportage verwerkt.
- h. Vervolgens heeft op 13 april 2018 met klager een nabespreking plaatsgevonden over de rapportage. Klager is toen boos geworden om de diagnose opgenomen in de rapportage. Klager heeft vervolgens in dit gesprek de rapportage geblokkeerd. Voorts heeft hij verklaard klachten tegen verweerster in te zullen dienen.
- i. Verweerster heeft de door klager geblokkeerde rapportage niet uitgebracht.
- j. Bij brief van 11 juni 2018 zijn de klachten van klager over de inhoud van het rapport niet-ontvankelijk verklaard door de manager bedrijfsvoering en Algemene zaken Ambulante dienst NIFP Noord-Oost Nederland.
- k. Klager heeft beroep tegen deze beslissing ingesteld bij de Algemeen directeur van het NIFP.
- l. Deze heeft bij brief van 2 juli 2018 het beroep van klager afgewezen.

III Het standpunt van klager en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk en samengevat weergegeven, dat verweerster die een concept forensisch psychologisch rapport betreffende klager heeft opgesteld in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen:

1. Zij heeft in het rapport een verkeerde en volgens klager schandalige diagnose, namelijk narcisme, gesteld;
2. Zij heeft een onvolledig en onzorgvuldig onderzoek verricht;
3. Zij heeft niet duidelijk kunnen maken hoeveel tijd zij aan de rapportage heeft besteed;
4. De ex-partner van klager is door verweerster gebruikt als informant zonder toestemming van klager;
5. Verweerster heeft het blokkeringsrecht en haar beroepsgeheim geschonden door een kopie van de IQ-testuitslag van klager aan het NIP te sturen;
6. Zij heeft een oud rapport van de Raad voor de Kinderbescherming gebruikt bij haar onderzoek en heeft dit vervolgens in haar eigen rapportage overgeschreven.

Klager stelt hiertoe dat verweerster niet objectief heeft gehandeld en hem in de rapportage zwart heeft gemaakt. Dit doet hem pijn. Klager verzoekt daarom aan het College hem eveneens een schadevergoeding toe te wijzen. Klager vindt dat hij de zaak bij de rechter betreffende zijn verzoek tot uitbreiding van de omgang door toedoen van verweerster heeft verloren.

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft de klacht gemotiveerd betwist. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal daarop in het onderstaande nader worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

V.1. Het College wijst er allereerst op dat het niet bevoegd is een schadevergoeding aan klager toe te kennen. Blijkens artikel 4.1. van het Reglement voor het Toezicht is het College van Toezicht slechts bevoegd de daar genoemde disciplinaire maatregelen op te leggen. De mogelijkheid om een schadevergoeding toe te wijzen staat in dit artikel niet vermeld.

V.2. Volgens vaste jurisprudentie moet rapportage als door verweerster uitgebracht voldoen aan een aantal criteria. Deze criteria zijn vastgelegd in de Beroepscode 2015, te weten in artikel 97. Dit artikel luidt als volgt:

De psycholoog beperkt zich in rapportages tot het vermelden van die gegevens en beoordelingen die voor het doel van de rapportages noodzakelijk zijn. Het rapport dient minimaal aan de volgende eisen te voldoen:

- *Het rapport vermeldt de feiten, omstandigheden en bevindingen waarop het berust;*
- *Het rapport geeft blijk van een geschikte methode van onderzoek om de voorgelegde vraagstelling te beantwoorden;*
- *Uit de rapportage moet duidelijk blijken op welke gronden de bevindingen en conclusies berusten en wat de beperkingen daarvan zijn;*
- *Het rapport vermeldt de bronnen waarop het berust, daaronder begrepen de gebruikte literatuur en de geconsulteerde personen;*
- *In de rapportage wordt melding gemaakt van de vertrouwelijke aard en na verloop van welke termijn de conclusies redelijkerwijs hun geldigheid hebben verloren.*

Het College toetst of het onderzoek door de psycholoog dat tot de rapportage heeft geleid uit het oogpunt van vakkundigheid en zorgvuldigheid de tuchtrechtelijke toets der kritiek kan doorstaan en of de psycholoog binnen de grenzen van zijn deskundigheid is gebleven. Ten aanzien van de conclusie van de rapportage wordt beoordeeld of de psycholoog in redelijkheid tot die conclusie heeft kunnen komen.

V.3. Het College bespreekt nu eerst gezamenlijk de klachtonderdelen 1, 2 en 6 die alle meer in het algemeen de kwaliteit van de concept-rapportage betreffen.

Het College is van oordeel dat verweerster op grond van haar bevindingen en conclusies de diagnose "*narcistische persoonlijkheidsstoornis*" heeft kunnen stellen. Klager stelt terecht dat de toevoeging "*mate licht*" niet voorkomt in de DSM-5. Het College meent dat verweerster deze toevoeging beter had kunnen vermijden en in plaats daarvan inhoudelijk had kunnen toelichten wat zij wilde overbrengen. Echter dit maakt de kern van verweersters diagnose op dit punt niet onhelder en invalideert de diagnose niet. Dat verweerster een onzorgvuldig en onvolledig onderzoek zou hebben verricht is niet vast komen te staan. Zij heeft alle betrokkenen in voldoende mate gesproken en heeft een voldoende diepgaand onderzoek naar het functioneren van klager als vader verricht.

Aan klager kan in dit kader echter wel worden toegegeven dat verweerster de beantwoording van de vragen naar klagers persoonlijkheid, zoals hiervoor geciteerd onder 2.f., wat omzichtiger en zakelijker op schrift had kunnen stellen. Dat verweerster ter zitting heeft verklaard dat zij met de specificatie "*licht*" bij "*een narcistische persoonlijkheidsstoornis*" enige voorzichtigheid heeft willen betrachten in haar beschrijving van klager, doet hieraan niet af. Verweerster heeft deze voorzichtigheid immers met de overige door haar gebruikte kwalificaties wat betreft klager zoals daar zijn "*een opgeblazen gevoel van zelfwaardering*", "*fantastisch*", "*leugenachtig*" en "*weinig inlevingsvermogen en empathie*" naar het oordeel van het College alsnog tenietgedaan.

Anderzijds dient verweerster een rapport af te leveren dat in voldoende mate antwoord geeft op de door het Hof gestelde vragen. Naar het oordeel van het College is verweerster hierin geslaagd; een oordeel dat ook blijkt uit de goedkeuring van het rapport door het NIFP na toevoeging van opmerkingen voortkomende uit intercollegiale feedback.

Evenmin is vast komen te staan dat verweerster niet juist zou hebben gehandeld door - zoals klager stelt - een oud rapport van de Raad voor de Kinderbescherming te gebruiken en dit over te schrijven. Verweerster heeft ter zitting verklaard dat zij dit rapport ten tijde van de verstrekking van de opdracht had gekregen van het Hof en dat zij dit daarom heeft vermeld in de samenvatting van de beschikbare stukken. Dit is op zichzelf genomen een juiste handelswijze. Het rapport moet immers blijkens artikel 97 de bronnen vermelden waar het op berust. Dat verweerster dit rapport zou hebben overgeschreven in haar eigen rapportage is op geen enkele manier komen vast te staan.

Al met al is het College van oordeel dat verweerster met voormelde kanttekeningen en in overweging nemende de criteria genoemd in overweging V.2. een concept-rapportage van voldoende gehalte aan klager heeft uitgebracht. Dat klager het niet eens was met hetgeen er in de rapportage over hem stond vermeld, kan niet leiden tot een ander oordeel. De klachtonderdelen 1, 2 en 6 zijn dan ook ongegrond.

V.4. Wat betreft klachtonderdeel 3 geldt dat het voor klager niet relevant is dat verweerster niet duidelijk heeft kunnen maken hoeveel tijd zij aan de rapportage heeft besteed. Verweerster heeft voor het verrichten van dit onderzoek immers een offerte ingediend bij het Hof, die door het Hof is goedgekeurd en wordt betaald uit de algemene middelen. Daarbij komt dat door deze enkele stellingname van klager zonder nadere gemotiveerde onderbouwing in ieder geval niet is gebleken dat verweerster te weinig tijd aan de rapportage zou hebben besteed. Dit klachtonderdeel is dus niet gegrond.

V.5. Verweerster heeft naar het oordeel van het College in het gesprek met de ex-partner van klager kunnen spreken over de historie van de relatie tussen haar en klager en over de ontwikkeling van hun beide kinderen. Verweerster heeft hiermee een geschikte methode gehanteerd om bij haar levende vragen hierover beantwoord te krijgen. In het kader van haar zelfstandige onderzoeksopdracht van het Hof mocht zij ook zonder toestemming van klager haar informanten kiezen. Klachtonderdeel 4 is dus niet gegrond.

V.6. Ten slotte mocht verweerster naar het oordeel van het College de IQ-testuitslag van klager overleggen in deze procedure. Verweerster mag zich volgens artikel 37 van de Beroepscode met behulp van het dossier verweren tegen een tegen haar ingediende klacht voor zover het gegevens

betreft die voor de beoordeling van de klacht van betekenis zijn. Tot het dossier behoort ook de IQ-testuitslag van klager. Nu de klacht inhoudt dat zij een onvolledig en onzorgvuldig onderzoek zou hebben verricht heeft zij de uitslag in deze procedure kunnen overleggen. Klachtonderdeel 5 is hiermee eveneens ongegrond.

Het College komt tot de slotsom dat de klacht in zijn geheel ongegrond is. Nu ook overigens niet is gebleken van verwijtbaar handelen door verweerster is voor de oplegging van een maatregel geen plaats.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht ongegrond.

Aldus gewezen op 13 maart 2019

door:

mr. C.M. Berkhout, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
drs. R. Beer,
drs. J. Mulder,
prof. dr. M.J.M. van Son,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

C.M. Berkhout.